

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Redactor responsabil: Dr. Várnay Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
: și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub. Nr. 59/9434. ....

A boldoggá avatott cár

Mostanában mult husz esztendeje, hogy Jekaterinburgban II. Miklós orosz cárt egész családjával legyilkolták, azután holttesteiket máglyába rakták és elégették, hogy még poraikat is szétmordozza a szél. Azonban hiába volt minden kegyetlen erőlködés, a volt uralkodó emléket még sem sodorta el az idő, sőt inkább mártír glóriássá fényszeresítette a szörnyű tett nyomán. Ha nincs is a néhai cárnak temetője, ahova el lehetne menni, mint Lenin moszkvai üvegkoporsójához, emléke mégis él és elzárándokol hozzá millió és millió ember kegyelelte. Széles nagy Oroszország még nem felejtette el az atyuskát, sőt viraszt a részvét még a határokon túl is. Egy belgrádi templom falán Szent Simon és Szent Miklós között ott van a képe, most pedig hire jár, hogy a szent szinódus, amely egyesíti az orosz emigráció összes főpapjait, boldoggá avatta II. Miklóst. Vannak olyanok, akik vitatják, hogy ez lehetséges-e? Mert az ortodox egyház boldoggá avatási szabályai szerint az első feltétel az, hogy a boldoggá avatandó mártír teste teljes épségben felfalható legyen. Mi azonban azt hisszük, még csak fokozza a szerencsétlen néhai cár vértanúsorsát az a körülmény, hogy nem maradt fenn a testéből még egy csont sem, csak hamu. De nemcsak halála volt mártírjum, hanem az volt az egész élete is, ahogyan a szomorú létben mindig aggodalmasan, szakadatlanul csüggedten vándorolt a tövisskoronás cár. Sohasem volt nagy vigalom, muló és ingató öröm volt mindig ott ülni Oroszország trónján, kormányozni ezt a havas, végtelen fehér birodalmat, amelynek szikrázó bársonya minduntalan áttitatózott rótszínű vérrrel. De minden Romanovok között II. Miklós cár utja volt a legrosszteresebb, aki már indulásakor sejtette, tudja a szerencsétlen véget. Mint a dicsőség önkéntes száműzöttje járt ő az örösi palotában, került minden ünnepet, minden nyilvánosságot, néhány szobában vonult meg családjával, az volt a legnagyobb boldogsága, ha egyedül lehetett velük, ha hétszámra nem zavarta meg borus magányukat ember. Az ő számára kímondhatatlan teher volt az uralkodás, de így kellett lenni egy végzeteszerű rendelésből. Pedig milyen szivesen ment volna el magányzóan, akár egy lakatlan szigetre is, mert neki csak egy világa volt, a családja és igénye aig több a semminél. De a cár nem mondhat le, teljesítette tehát az elhivatását tovább, szüntelen szorongásban, halálfélelemek között. Mennyivel boldogabb volt nála XVI. Lajos, aki csak akkor ébredt rá helyzetére, amikor a nyaktól alá vitték. Miklós cár egész uralkodása alatt ott érezte maga mögött a vérpad árnyékát. Ha evett, egyszerre megállt kezében a kés, ha gyermekeire nézett és mosolygott, megfagyott arcán a nevetés, ha elszenvedett fuldokolva riadt fel álmából, a halált hessegette. A pusztulás gondolatát kergette el, amely sohasem eresztette el. Ezért kellett neki Rasputin, a siberiai sámánok, a varázslók és furfangosok, mert már a babonákban merült el. Egy szörnyű megsejtés volt ez a félelem, mely mindjobban fokozódott, ahogyan az idő szekere egyre jobban rohant a biztos vég felé. Elvezetett a nagy tragédia. És mi igazságosnak tartjuk, ha legalább halálában szenvedéselért boldoggá avatják néhai Miklós cárt, a legboldogtalanabb életű embert.

A magyar csapatok bevonultak Sátoraljauhelyre és Ipolyságra

A komáromi tárgyalásokat tegnap is folytatták — Nemzetiségi szakosztályokat állított fel a szlovák kormány — Lengyelország Teschen után szlovák területeket is követel

Anglia átszervezi hadseregét

Komáromban a csehszlovák és a magyar bizottságok tagjai tegnap is folytatták tanácskozásukat. Tekintettel a bőséges anyagra és a tárgyalásra kerülő kérdések részletes megvitatására.

Eddig hivatalos eredményt még nem is közölhettek a komáromi tárgyalásokról.

A tárgyalásokról érkező jelentésekből kiviláglik, hogy a megbeszélések ked-

vező mederben haladnak és így változatlanul bizni lehet abban, hogy a szövegben levő kérdéseket a kölcsönös megértés jegyében meg tudják oldani. Egyébként azt már

a komáromi megbeszélések eredményének lehet betudni.

hogy Sátoraljauhelyre, illetve állomását és annak közvetlen környékét, valamint Ipolyságot tegnap átadták a magyaroknak, akik be is vonultak.

sa, tegnap rendeletet adott ki, amelyben bevezeti a szudetanémet vidéken a német pénzegységet. Ezentul a szudetanémet vidéken tehát a cseh korona mellett a német márka is forgalomban van.

A szudetanémet vidéken a csehszlovák koronát tízenkét pfeninggel váltják be. Ugy a korona, mint a márka törvényes fizetési eszköz.

A szlovák kormány nemzetiségi szakosztályokat állít fel

A csehszlovák távirati iroda hivatalos jelentést adott ki, amely a következőket közli: A szlovák kormány Tiso dr. elnöklete alatt minisztertanácsot tartott. Tiso dr. miniszterelnök részletesen beszámolt a komáromi

tárgyalások menetéről.

A szlovák kormány elhatározta, hogy a prágai központi kormány minden egyes minisztertanácsán a szlovák kormánytag legalább egy tagja megjelenik. A szlovák kormány azonkívül elhatározta, hogy

a szlovák miniszterelnökség mellett nemzetiségi szakosztályokat állít fel a szlovákiai magyar és német nemzetiségek számára.

A szlovák kormány minden hétfőn minisztertanácsot tart.

Az angol sajtó el akarja gáncsolni a nemzetközi bizottság munkáját

Berlinben hivatalos jelentést adtak ki, amely megállapítja, hogy

az angol sajtó el akarja gáncsolni a müncheni határozatok végrehajtásával megbízott nemzetközi bizottság tevékenységét. Ezek a lapok arról írják, hogy a bizottság munkájában a német követelések nyomán nagy nehézségek merültek fel. Ezzel szemben a hivatalos jelentés leszögezi, hogy a bizottság valamennyi tagja a legtárgyalagosabban bírálja el az összes problémákat,

a német megbízottak pedig arra ügyelnek,

hogy ne alkalmazzanak olyan módszereket, amelyek Versaillesre emlékeztetnének.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint jólétesült körökben Sirovy tábornok miniszterelnököt emlegetik, mint a csehszlovák köztársaság új elnökét.

Tegnap délben ment végbe Sátoraljauhely állomás és Ipolyság átadása

Sátoraljauhely és Ipolyság átadásáról a Rador a következőket jelent:

A Magyar Távirati Iroda közlése szerint a magyar csapatok ma bevonultak Sátoraljauhelyre, ahol a lakosság lelkesen fogadta őket. A magyar csapatok bevonulása Ipolyság városába délben egy órakor kezdődött.

Sátoraljauhelyen tegnap délelőtt háromnegyed tízenkét ókor a pályaudvaron és környékén a biztonsági szolgálatot magyar rendőrök vették át és tizenkét ókor magyar csapatok vonultak be a pályaudvarra.

Ipolyságra tegnap délben egy százas magyar kerékpáros katona érke-

zett. Egy órakor megkezdődött a magyar csapatok bevonulása, amely a délutáni órákig tartott. Mindkét helyen

az átadásról jegyzőkönyvet vettek föl,

amelyet a csehszlovák és a magyar katonaság vezető tisztjei írtak alá.

A komáromi tárgyalásokat tegnap is folytatták

Komáromban a magyar és csehszlovák küldöttségek szakértői kedden délelőtt kilenc és tízenkét óra között külön-külön üléseztek.

Délután három órakor a két delegáció teljes ülésre ült össze.

Ez az ülés egy és egynegyed óráig tartott. A legközelebbi ülés ma délben tízenkét órakor lesz. Addig a két bizottság tagjai saját kormányaikkal érintkeznek. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és Teleki Pál gróf közoktatásügyi miniszter tegnap délután gépkocsin Budapestre utaztak, ahonnan ma délelőtt térnek vissza Komáromba.

A csehszlovák bizottság szakértői tegnap délelőtt tartott ülésükön megvitaták a magyar kívánásokat. A

Az öt szudetanémet körzet már teljesen a németek kezében van

Az öt szudetanémet körzet már teljesen a németek hatalmában van. A Biroalmi belügyminiszterium tegnap rendeletet bocsátott ki, amelynek ér-

telmében a szudetanémet vidék nemzeti lobogóin ezentul ott díszlik a horvátországi Göring marsall, mint a négyéves terv végrehajtásának bizto-

Anglia hatalmas és egységes hadsereget állít fel

Mintegy válaszul Hitler vasárnapi saarbrückeni beszédére, amely világ-szeretű óriási feltűnést keltett, Hore Belisha, az angol nemzetvédelmi mi-

niszter nagy beszédet mondott, amelyben az angol hadsereggel kapcsolatos reformokról a következő nagy horderejű kijelentéseket tette:

— A légvédelmi szervezet egységei, amelyek az elmúlt évben szám szerint huszonháromezret tettek ki, ebben az évben a kétszeresre emelkedtek, hogy jövőre ismét a kétszeresükre emelkedjenek. Az eddigi két légvédelmi hadosztály helyett a jövőben öt lesz. Felállítjuk a szárazföldi hadsereget, amely felszerelésére nézve teljesen egyenrangú lesz a rendes sorkantonasággal. Kilenc új hadosztály állítunk fel, a rendes hadsereg mintájára, ugyanazokkal a fegyverekkel s szolgálattal, azonkívül három gépesített hadosztályt és egy mozgó hadosztályt. Ehhez járul még két lovasbrigád, tűzérőssel ellátott felderítő csapatok. A területi hadseregnek tizenegy helyett a jövőben tizenhét hadosztály lesz. Ezek közül öt légvédelmi alakulat lesz. Ezeknek az intézkedéseknek az lesz a következményük, hogy Anglia egységes hadsereggel rendelkezik, amely az Angliában állomásozó rendes hadsereg öt hadosztályából és tizenhárom területi hadosztályából áll, amelyeket a legmodernebb felszerelésekkel. Ezenkívül az angol hadsereg öt légvédelmi hadosztályal fog rendelkezni.

Nem kell a mindenáron való béke

A londoni sajtó kedvezően fogadta az angol területi hadsereg átszervezésének hírért. Megállapítják, hogy a nemzetvédelmi miniszter által bejelentett reform részben megfelel az angol közvéleménynek.

amely már szeretné látni, hogy az angol kormány más politikát is követ, nemcsak azt, aminek eddig ez volt a jelszava: Béke minden áron.

Érdekes, hogy a konzervatív sajtó nagy része évszázadok előtételtől mond le és követeli a kötelező katonai szolgálatot. A konzervatív sajtó másik része már kevésbé határozott, de ennek ellenére kötelező előkészítést követel azokra a szerepekre, amelyek háború idején a lakosságra várnak. A Times üdvözli a nemzetvédelmi

miniszter reformját és megállapítja, hogy az angol hadsereg eddigi szervezete már tarthatatlan volt.

A News Chronicle szerint a területi hadsereg ezek után abban a helyzetben lesz, hogy szükség esetén gyorsan és eredményesen segítheti ki a rendes hadsereget. A Daily Mail megállapítja: Hitler kijelentette, hogy törődünk a saját ügyünkkel. Ime üzenetére ez az azonnali válaszuk.

Daladier francia miniszterelnök napiparancsot intézett azokhoz a katonákhoz, akiket a rendkívüli intézkedések fegyverbe szöktettek és akik a rendkívüli állapot megszűntetése után visszatértek otthonukba.

A miniszterelnök a napiparancsban a francia nemzet háláját tolmácsolta a katonáknak.

A cseh-lengyel határ végleges kijelölése

A Havas távirati iroda varsói jelentése szerint a lengyel és a csehszlovák kormányok megkezdtek a cseh-lengyel határ végleges kijelölését. A lengyelek az eddig elfoglalt vidéken kívül olyan területeket is követelnek, amelyek Szlovákia területén fekszenek. Ezekre vonatkozólag az a cseh kormány álláspontja, hogy ez már nem tartozik a prágai kormányra, hanem kizárólag a szlovák nemzetre. A varsói kormánynak tehát a szlovákokkal kell elintéznie ezt a kérdést. Megjegyzik, hogy a lengyelek követelése szlovák területen mindössze 2400 négyzetkilométer, azonkívül hegyes vidék és így gazdasági szempontból össze sem hasonlítható azzal a területtel, amelyet a lengyelek már eddig megkaptak.

Calinescu belügyminiszter nagy beszéde

Elmozdíthatatlanság és felelősség az új rendszer két vezérelve

A közigazgatási tudomány királyi intézetének tagjai bankettet adtak Calinescu Armand belügyminiszter tiszteletére. Calinescu ezen alkalommal

az új rendszer megvalósításáról beszélt

és megállapította, hogy az új királyi helytartóságok a régi vármegyék hatáskörét vették át és ma lüktető tevékenység központjai lettek. Régen az ország a politika hatalmában élt, de az új rendszer ma a személyiségek kultuszát honosította meg és két vezérelve van:

az elmozdíthatatlanság és a felelősség.

— Az új alkotmány — mondotta a belügyminiszter — nem zárja ki a népképviselést, csupán új alapra helyezi azt, még pedig az eddiginél komolyabb alapra. A parlamentet összehívják, amint teljesen feledésbe mennek azok a veszélyek, amelyek az állam normális fejlődését zavarták. A belügy-

miniszter ezután kifejtette, hogy az új rendszer jóvoltából

Románia eddig még sohasem örvendett a külföld előtt olyan nagy tiszteletnek, mint most.

Külpolitikai problémáknál Románia sohasem lépett fel olyan önbizalommal, olyan méltósággal és olyan becsületesen, mint most. A kormány akcióit indította a hadsereg tökéletes felszerelésére. A belügyminiszter ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Felhívással fordulok az ország minden polgárához, hogy bizzanak a nemzet sorsában. Amikor olyan istenáldott népünk van, mint a miénk, amikor mellettünk áll az igazság és amikor a történelem által elismert uralkodók közül a legnagyobbak egyike áll élünkön, akkor

nyugodtan és bizalommal tekinthetünk az események elé.

Urítem poharamat szeretett hazánk jövőjére.

A lázadás leverésével lehet csak a palesztinai problémát rendezni

Az angol főbiztos teljhatalmat kapott a rend helyreállítására

Az angol vezető körököt változatlanul élénken foglalkoztatja a palesztinai helyzet. A Daily Telegraph megállapítása szerint

a helyzet Palesztinában sokkal súlyosabb, mint hiszik.

A lap tudósítójának jelentése szerint ama helyek kivételével, ahol helyőrség van, mint Jeruzsálem, Tel-Aviv, Haifa, minden más várost és helységet elhagytak a hatóságok. A lap szerint Palesztinát a szó szoros értelmében el kell foglalni, hogy helyreállítsák a rendet és érvényt szerezzenek a mandátárius hatalom tekintélyének.

A Daily Telegraph leszögezi, hogy először le kell verni a lázadást

és csak aztán lehet a palesztinai probléma megoldásáról beszélni.

Mac Michael a palesztinai angol főbiztos, aki egyelőre Londonban Mal-

colm Macdonald gyarmatügyi miniszterrel tanácskozik,

teljhatalmat kapott a rend helyreállítására

és a napokban utnak indul Palesztinába. A lap szerint a palesztinai kérdés megoldását legfeljebb november elejére lehet remélni.

A Daily Mail attól fél, hogy az arabok még az idén szent háborút hirdetnek Palesztinában.

Az elmúlt huszonnégy óra alatt nem kevesebb, mint

husz incidenst provokáltak az arab felkelők.

Haifa környékén ötven arab felkelőt letartóztattak. Az incidenseken kívül az arabok Beisan közelében megtámadtak egy zsidó telepet. Itt tizenöt arab felkelő elesett.

A katolikus egyházi vagyonok ügyében a nemzetkisebbségi fő kormánybiztos tárgyalásai nyomán békés megegyezés várható

A legfelső Semmitűzők most foglalkozott a Ghibu tanár által indítványozott telekkönyvi átadásokkal, amelyek a Premontrei és Piarista rend, valamint a Katolikus Státus ingatlanait érintik. A két szerződés rendet, valamint a Katolikus Státust a tárgyaláson dr. Gyárfás Elemér képviselte, aki bejelentette, hogy ezekben a peres ügyekben Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztos most folytat hivatalos tárgyalásokat és valószínűnek látszik a barátságos megoldás. A földművelésügyi minisztérium és a többi érdekelt intézmények ügyvédjei csatlakoztak Gyárfás Elemér dr. ama kérelméhez, hogy a tárgyalást halasszák el, mire a Semmitűzők a következő tárgyalás időpontját február 17-re tűzte ki.

A családi élet védelme

Megbüntettek egy apát mert nem gondoskodott gyermekéről

Arsenovic Stefan postai rádiótávírással még 1931-ben törvényesen elvált a feleségétől. A bíróság döntése szerint a házaspár legnagyobb fia az apához, a két kisebbik gyermek pedig az anyához került. Arsenovic Stefan a törvényszék arra kötelezte, hogy

a feleségének havi ezer lejt fizessen a két gyermek tartására.

Az utóbbi husz hónap alatt azonban Arsenovic egy banit sem fizetett, holott az asszony nem két, hanem mindhárom gyermekét eltartja. A fiu ugyanis, akit Arsenovic idegeneknél helyezett el, közben szintén az anyjához került

vissza. Az asszony a három gyermekkel a legnagyobb nyomorban él és jószívű emberek adományából tengeti életét. Arsenovicé a férje ellen a családvédelmi törvény alapján pert indított a törvényszéknél, amely most ítélték ebben az ügyben. A törvényszék Arsenovic Stefan

két hónapi fogházra és tizenöt ezer lejt kártérítésre,

valamint a perköltségek viselésére ítélték. Arsenovic a tizenöt ezer lejt köteles tizenöt napon belül megfizetni, a fogházbüntetést azonban három évre felfüggesztették.

Tizenöt nemzet tisztjei ellenőrzik a spanyol önkéntesek elszállítását

Már csak 25.000 olasz önkéntes harcol Franconál

Hemming, a londoni spanyol benemavatózási bizottság titkára a nemzeti Spanyolországba érkezett, hogy ott az idegen önkéntesek elszállításáról tárgyaljon. Jelenleg már mindössze

huszötezer olasz önkéntes van van a nemzeti hadseregben.

A spanyol köztársasági kormány értesítette a Népszövetség főtájkárságát, hogy nincsen kifogása az ellen, ha az idegen önkéntesek elszállításának ellenőrzésére kiküldött nemzetközi bizottság a helyszínére utazik.

Ez a bizottság tizenöt különböző nemzetbeli tisztből áll.

Gyár, ipar és kereskedelem kiállítása vasárnap estig nyitva

Mindenki nézze meg ezen érdekes mintavásárt!

Minden alapot nélkülöznek az esetleges kormányváltásról szóló hírek

A Rador jelenti: A reggeli fővárosi lapok a következőket közölték: Az elnuit napokban egyre nagyobb mértékben terjedtek el hírek egy esetleges kormányváltásról. Illetékes helyen, ahol a helyzettel teljesen tisztában vannak, kijelentették, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a változásról szó sem lehet. A kormány jelenlegi összetételében folytatja tevékenységét. Nincsen olyan érv, amely amellett szólna, hogy a jelenlegi politika kialakulásában változás volna várható. Mindazok a hírek tehát, amelyek az utóbbi időben erre vonatkozólag elterjedtek, minden alapot nélkülöznek.

A város erélyesen behajtja az igényjogosultaknak adott háztelkek után járó követeléseket

A város tízennegy esztendő előtt számos igényjogosultnak osztott ki háztelket. A háztelkek vételára tízezer lejt volt, amelyet az illető igényjogosultnak a közművekhez — csatornázás, vízvezeték, világítás — való és majdnem gyananynyt kitevő hozzájárulással fizyűtt husz év alatt kell letörleszteniük. Azonban a háztelkek értéke az elmúlt tízennegy év alatt azonban sok háztelkes igényjogosult csak hiányosan, vagy éppenséggel nem tett eleget kötelezettségének. Sokan a kapott telket nyereséggel továbbadták és van elek, amelynek azóta már második, öt harmadik tulajdonosa is van. A város most kezdi a háztelkek erélyes behajtását. Az eladott tel-

kek legtöbb vásárlója nem győződött meg a telekkönyvben a betáblázott és a város javára bejegyzett tartozásokról. Ezeket a vásárlókat kellemetlen meglepetések érik, amennyiben kötelesek megfizetni a városnak egy a vételárból, mint az illetékekből és a késedelmes kamatokból fennálló hátralékokat. Így aztán a vásárolt telek sokkal többbe kerül nekik, mint az eredeti vételár. A város ezzel kapcsolatosan felbírja mindazokat, akik ilyen háztelket, amelyet annak idején igényjogosultnak juttattak, megvásárolnak, hogy előbb győződjenek meg a telekkönyvben a telket terhelő tartozásokról és csak azoknak levonása és a városi pénztárba való befizetése után egyenlítsék ki a vételárat, mert ezeknek elmulasztása után az összes hátralékokat rajtuk hajtják be.

Titokzatos bérgyilkosság volt a bolgár vezérkari főnök elleni revolveres merénylet

Meghalt a vezérkari főnök szárnysegédje is

A szóflai gyilkos merényletről érkezett első jelentések szerint Peef tábornok, vezérkari főnök gyilkosa a merénylet elkövetése után öngyilkos lett és meghalt. A későbbi jelentések már közölték, hogy a merénylet valóban önmaga ellen fordította a fegyvert, de súlyos fejszebe ellenére is életben maradt.

Tegnap különben Stoianoff őrnagy, a vezérkari főnök szárnysegédje, akit a merénylet szintén súlyosan megsebesített, meghalt.

A vizsgálat megállapította, hogy a merényletet egy Kiroff nevű volt csendőr követte el, aki egy községi bírót megölt és ezért börtönbe került, ahonnan csak a napokban szabadult ki. Megállapították, hogy politikai vonatkozása nem lehetett a merényletnek, mert a bolgár vezérkar főnöke

egyáltalában nem foglalkozott politikával.

Igy tehát vagy személyi bosszúról, vagy pedig egy örült rémtettéről lehet szó.

Kiroff tegnap a kórházi ágyon annyira magához tért, hogy ki lehetett hallgatni. Először is azt a meglepetést keltő kijelentést tette, hogy

huszezer levt kapott megbízótól a merénylet elkövetéséért.

A megbízót "személyéről csak annyit mondott, hogy ezek ketten voltak és macedóniai tájszólással beszéltek. Elmondotta azt is, hogy már vasárnap a Munka és Jökedy mozgalom kiállításán akarta a merényletet elkövetni Peef tábornok ellen, de tervének végrehajtását kénytelen volt elhalasztani. Kiroff sérülése olyan súlyos, hogy aligha mentik meg az életnek.

Módosították a város általános költségvetését

Megállapították a főpolgármester és az alpolgármesterek fizetését

A temesvári városházán ki-függesztették azon intézkedést, mely a városi költségvetés egyes tételeinek módosítását foglalja magában. A módosításokat a város vezetősége az új közigazgatási törvény vonatkozó szakaszai értelmében ejtette meg és azok

felszólalás hiányában véglegessé válnak október 19-én. Jogerőre emelkedés után a város vezetősége a módosított költségvetést fogja alkalmazni.

Módosították úgy az általános költségvetést, mint pedig a városi kőbánya költség-

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

vetését. Az általános költségvetésben ugyanis nem szerepel a főpolgármester és a két alpolgármester fizetése és lakbérére, mivel Modreanu Rodrig tábornok, az eddigi főpolgármester csak delegálás útján töltötte be állását és nem volt rendszeresített fizetése. A város három vezetőjének fizetésére és lakbérére a költségvetés hátralévő hat hónapjára körülbelül 400.000 lejt vettek fel.

Ez azonban nem jelenti a költség-

vetés végösszegének emelését, mert az összeget a költségvetésben szereplő de be nem töltött állások fizetésére felvett fölös összegből teremtik elő. A városi kőbánya számára a pótköltségvetésben két milliónyi hitelt vettek fel. A kőbánya ugyanis a királyi helytartóságtól nagyarányú megrendeléseket kapott utborító kavics és kockaköszállítására. Ennek a termelési költségeire szükséges a két millió lejt, amely a leszállítás után természetesen megtérül.

A borzalmak hajléka

A megunt nőket meggyilkolta és holttestüket a krokodilusoknak dobta oda

Texas államban a rendőrség borzalmas bűntényorsorozatot leplezett le. A bűntények középpontjában egy új Landru, egy új Kékszakáll áll, aki

egymásután tette el láb alól azokat a nőket,

akik összeköttetésbe kerültek vele és tetteire csak akkor derült világosság, amikor öngyilkos lett és egyik szolgálja elárulta.

Saint Antonio város közelében egy farmon visszavonultan élt Ball Joe. A környéken semmi rosszat sem tudtak róla mondani, minden ünnepnapon megjelent a templomban és a vidék szegényeivel szemben nagyon jóságosnak bizonyult. A környéken sok nő tünt el rejtélyes körülmények között, úgy szólván nyomtalanul, de

a békés farmerre senki sem mert gyanakodni.

Ball Joe öngyilkos lett. Halála után jelentkezett egyik néger alkalmazottja, hogy alkalommal teleplezte Ball Joe-t, amikor egy női holttestet cipelt krokodilusokkal tele medence felé. Ball Joe akkor halálal fenyegette meg a négert, aki nem is mert árulkodni, amíg a farmer életben tudta. A rendőrség a farmon valóban megtalálta a krokodilusok medencéjét, amelyben

sok emberi csont hirdette a szörnyű bűntetteket.

Megállapították, hogy Ball Joe farmjára csalta a nőket és egy-két hónap után kegyetlenül végzett velük. Áldozatainak száma egyelőre öt, de nagyon valószínű, hogy még többen vándoroltak Ball Joe farmján keresztül a halálba.

A finom kis család

Elszánt rohamot intéz a Vagyon-család minden tagja a más vagyona ellen

A finom kis család nevet a nagyváradi Vagyon-család bizonyára megérdemli. Nomen est omen — a család két kiváló tagja nagyon vágyott a vagyona, még pedig sajátja hiányában a más vagyona. Vagyon Géza, a család férfitagja

hirhedt betörő,

aki jelenleg a nagyenyedi fegyház kényszerű lakója. Huga Vagyon Vilma, eredményekben gazdag mulattal rendelkező tolvajné, aki éppen a napokban bukott le, amennyiben Nagyváradon — ezuttal ki tudja hányadszor —

rendőrkékre került.

Vagyon Vilma viharos multjának legutóbbi szakaszát különböző fegyintézetekben pihente ki és szeptember utolsó napjaiban szabadult. Szülőföldje szép határának emléke ellenállhatatlan vágyakat gerjesztett benne, tehát Nagyváradra sietett és hogy szülővárosa iránti szeretetét a maga módja szerint kifejezésre juttassa, azon melegeben

három betörésben vett részt,

amíg el nem fogták. A vizsgálat megállapította, hogy Vagyon Vilma nagyon jó testvér volt, aki a családi összetartás elvét mindig tiszteletben tartotta és ennek következtében a lopott holmit

haladéktalanul értékesítette, a pénzt pedig

a nagyenyedi fegyházba küldötte bátyjának címére,

aki a jövő héten tölti ki több éves fegyházbüntetését, tehát szüksége volt némi földi javakra.

A SAJTO- ÉS PROPAGANDA-ÜGYI MINISZTERIUM KÖLTSÉGVETÉSE. A hivatalos lap legújabb száma közli a sajtó- és propagandaügyi miniszteriumnak 1938 szeptember 1-től 1939 március 31-ig terjedő időre szóló költségvetését. A költségvetés végösszege erre a hét hónapra 70.910.000 lejt tesz ki. Ez az összeg az egyes osztályok szerint a következőképpen oszlik meg: a nemzeti sporthivatal igazgatósága 23.000.000 lejt bevétel és 22.464.050 lejt kiadás, filmcenzúra és filmigazgatóság 37.910.000 lejt bevétel és 37.401.400 lejt kiadás, sajtóigazgatóság 10.000.000 lejt bevétel és ugyanennyi kiadás, központi könyvelőség 1.043.950 lejt kiadás. A jövő költségvetési esztendő tizenkét hónapjára a sajtóügyi és propaganda miniszterium költségvetése valószínűleg százhusz-százötven millió lejt fog kitenni.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

szövet és bélés áruiban

SILESIA

TIMIȘOARA I, STRADA VASILE ALEXANDRII No. 8.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Megafiosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Patikák éjjeli szolgálata

SZERDÁN, október 12-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. KERÜLETBEN a Sft. Ion-utca-ban levő Irgalmasok-gyógyosztára.

A II. KERÜLETBEN a Badea Cartan-téren levő Maszalis-gyógyosztár és a Stefan cel Mare-uton levő Zeiner-gyógyosztár.

A III. KERÜLETBEN a Küttl-téren levő Roxin-gyógyosztár.

A IV. KERÜLETBEN a Dragalina-téren levő Craciun-gyógyosztár.

Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyosztár és FRATELIAN Panajoth Ernu gyógyosztára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Október 12

Szerda

Miksa, Gerhilt, Androcles

1492 október 12-én hajnalban látta meg először Amerika földjét Kolumbusz Kristóf. Izabella spanyol királynő

tette számára lehetővé, hogy három hajóval induljon el nyugat felé. Kolumbusz így akart Afrika megkerülése nélkül Japánba és onnan a gazdag Indiába jutni. Elhelyett azonban új világrészt fedezett föl, Amerikát. 1492 augusztus 3-án indult el. Hajójának Santa Maria volt a neve, a két kisebb kiserő hajó a Pinta és a Nina volt. Október 12-én hajnali két órakor ágyulövés jelezte a másik két hajónak, hogy a szárazföldet megpillantották. Kolumbusz Guanahami szigetet fedezte fel, amelyet San Salvadornak nevezett el. Még néhány más szigetnek a felfedezése után 1493 január 4-én indult vissza Spanyolországba és március 15-én érkezett oda. Nagy diadallal fogadták, a királynő pedig az általa felfedezett földeket alkirályává nevezte ki. Kolumbusz Kristóf még háromszor járt Amerikában, de mindig csak újabb szigeteket fedezett fel, a tulajdonképpeni amerikai szárazföldre csak utána mások tettek a lábukat. 1506 május 21-én halt meg a spanyolországi Valladolidban. Amerika felfedezésével az emberiség történetében új korszak kezdődött.

— Rékás község villanyvilágítást kér. A vármegye vezetősége már évek előtt elhatározta Rékás község villamosítását, ami azonban eddig még nem történt meg. Tegnap Ursu főszolgabíró vezetése mellett a rékásiak küldöttsége jelent meg Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezérigazgatónál és kérte a villamos áramnak a községbe való bevezetését. Tekintettel arra, hogy erre a célra nyolc millió áll rendelkezésre, biztosra vehető, hogy Rékás hamarosan megkapja a villanyvilágítást.

Csalamadé Achillesz, a viziló

A lelkek, amelyek az újonnan születendő gyermekek zsenge testecskéjébe szállnak, földremenésük előtt elvonulnak az Ur előtt, aki rájuk pillant és rövid szóval megmondja, hogy a lelket nyelő esecsémó mi lesz felnőt korában.

Ilyenképpen beszél az Ur:
— Te pap leszel... Te mérnök... Te napszámos... Te tanító... Te kereskedő... Te munkakerülő.

A szolgálatos főangyal pedig, aki ott áll a nagy íróállványon fekvő életkényv mellett, percegő dudlással, félhangon az Ur szavait ismételve, röjja a lelkek rovatalába a betűket:

— Pap... Mérnök... Napszámos... Kereskedő... Munkakerülő...

Néha azonban az Ur, akinek a végtelen világ igazgatásával végtelen gondjai vannak, ezt az életpályaszatogató Szent Péterre, a menyország vezérigazgatójára bizza. Péter ilyenkor nagy igyekezettel teljesíti feladatát.

Akkor is Péter végezte ezt a munkát, amikor Csalamadé Achillesz volt születendő. Péter sorra osztogatta a lelkeknek a földi sorsot:

— Te tanító leszel... Te költő... Te kocsis... Te miniszter... Te kertész... Te birkozó... Te bankár...

Mikor Csalamadé Achillesz lelke került eléje, töprengett keveset, majd kibökte:

— Te viziló leszel.
Gábor főangyal pedig beirta a hatalmas könyvbe:

— Viziló.

De mikor már ott fényltek a fekete

betűk a fehér papíron, meghökken:

— Péter bácsi, ez nem lesz jó. Viziló az egy játék.

— Aunye, — vakarta meg füle tövét Szent Péter, — persze, ez nem jó, Töröl ki és írjunk a viziló helyett mást.

— Péter bácsi, — jegyezte meg Gábor, törölni egész szavakat az élet könyvéből nem szabad, legfeljebb egy-két betűt.

— Hát jó, Törölj két betűt.

Gábor gondolkodott. Ha elől töröl két betűt, marad a vizilóból zipoló, ha hátul vág le belőle két betűt, marad vizipó. Egyik is, másik is értelmetlen. Egyszerre a homlokára ütött és a szó közepéből törölt két betűt. Aztán hangosan kimondta a kijavított szót:

— Viziló!

Péter bólogató és intett a következő léleknek, hogy előléphet a hivatásosztó társra.

Csalamadé Achillesz pedig megszületett. Már az iskolában azt mondta neki egyszer a tanító:

— Te viziló!

Nem is hívta ezentúl senkise másként. Rája ragadt a viziló elnevezés, mely legjobban ismerősei se tudják, hogy tulajdonképpen Achillesz a keresztnéve. Mindenki csak vizilóknak hívta. És mert ez nem foglalkozás, hát nem is tudott semmiféle foglalkozás mellett megmaradni, pedig sokat próbálkozott. Sorra mondták neki:

— Ez nem való asztalosnak, ez nem való lakatosnak, ez nem való ennek, vagy annak mert ez egy viziló.

Mindenki csak úgy hívja: viziló.

Koró Pál

Komárom

városban folynak most a magyar és csehszlovák vegyes bizottság tárgyalásai Komárom város a rómaiak alatt lakott terület volt. A várost az árpádok belső királyok idejében is emlegetik különböző oklevelek. Fontos kereskedelmi gócpont volt mindig és a magyarországi gabonakereskedelemben legfontosabb hely volt. Komáromban született a magyar irodalom egyik legnagyobb büszkesége Jókai Mór. Komárom hadászati szempontból is mindenkor nagy szerepet játszott. A komáromi vár igen erős volt és azt ellenség soha nem foglalta el fegyverrel. Az 1849-iki magyar szabadságharc alatt a Temesvárról elszármazott Klapka György tábornok védelmezte a várat negyvennégyezer ember ellen. Hónapokig vitével tartották a komáromi várat és csak másfél hónappal a világsi fegyverletétel után adták át a várat szabad elvonulás fejében. Az 1910. évi népszámlálás szerint a Duna két partján fekvő Komáromnak 22,337 lakosa volt. A világháború után a békeszerződés Komáromnak a Duna jobb partján levő részt — Okomáromot — meghagyta Magyarországnak, a bal parton levő részt pedig — Újkomáromot — Csehszlovákiának juttatta. Ez a város nagyobbik fele. Újkomárom tornyos városházán folynak a mostani tárgyalások. Valamennyi felekezeten van Újkomáromban temploma, görög keleti templom is van abból az időből, amikor sok örmény, szerb gabonakereskedő élt a városban. Ezek a családok az idő folyamán vagy kivándoroltak, vagy kihaltak és a görög keleti templom évtizedek óta zárva áll.

— Házasság. Magyar Ili és Csapó László a hó 9-én Kolozsvárott házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vakmerő betörés történt az esti órákban Aradon. Ismeretlen tettesek behatoltak Löwinger Árpád főtéri köztisztviselő-kereskedő Alexandri-utca 9. számú ház második emeletén levő lakásába és onnan nagy értéket képviselő zsákmánnyal távoztak. A kellemetlen látogatók garázdálkodását az üzletzárás után hazatért kereskedő fedezte fel. A betörésről nyomban értesítették a rendőrséget ahonnan az ügyeletes osztályról bizottság szállt ki a helyszínre. A betörők könnyűszerrel bejutottak a lakásba, ahol felfeztették a szekrényeket, az értékes ruháriumukat és különböző érték tárgyakat összecsomagolták és magukkal vitték. A hozzávetőleges becslés szerint a betörők mintegy százezer lejt meghaladó értéket zsákmányoltak Löwinger Árpád lakásából, ahová minden valószínűség szerint az esti szűrkület beálta után hatoltak be.

— Felépítik a tüzvész sújtotta községeket. Bucarestből jelentik: A belügyminisztérium új hitelt nyitott, melynek kettős karitatív célja van. Elsősorban a tüzvész sújtotta falvakat fogják a kölcsönből felépíteni, másodszor pedig a tüzvész által károsodott és szükségét szenvedőket fogják ezen összegről segíteni.

— Rablógyilkossági kísérlet Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A város központjában levő Rimanóczy-utca 12. szám alatti házban vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt. Farkas István 18 éves cipészegéd megátámadta Simon Blanka negyvenkét éves nyugalmazott postafőtisztviselőnőt, akit ki akart rabolni. Simon Blanka segítségért kiáltott mire a tettes elmenekült. Eddig a rendőrség még nem tudta elfogni. Simon Blanka elmondta a rendőri bizottságnak, hogy Farkas többször fejbeverte úgy, hogy Simon Blanka négykézláb mászott ki a folyosóra és így kiáltott segítségért. A tettes erre elmenekült. Simon Blankát, aki súlyos sebeket szenvedett, a zsidó kórházban helyezték el. Farkast néhány órával a merénylet elkövetése után a detektívek elfogták.

— Pacha püspök befejezi bérmant-ját. Pacha Agoston megyéspüspök tegnap Vojteken osztotta a bérmálás szentségét, ma pedig Gizellafalván bérmál. Az őszi bérmálási körutnak ez az utolsó állomása.

— Márton Áron tisztelegő látogatással. Márton Áron, az erdélyi római katolikus egyházmege apostoli kormányzója Nagy Jenő püspöki titkár és Gyárfás Elemér dr. egyházmegyei világi elnök kíséretében Bucarestben járt, ahol tisztelegő látogatásokat tett. Az apostoli kormányzó meglátogatta Colan kultuszminisztert Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi fő kormánybiztos és Calieni közoktatásügyi minisztert vezérfelügyelőt. Márton Áron apostoli kormányzó leadta névjegyjét Cristea Mórion patriárkamiszterelnöknek és a pápai nunciatúrán is látogatást tett.

— VIZSLAVÉRSÉNY TEMESVÁR. A Canis, temesvári fajkutyá egyesület most rendezte első vizslavérsényét a „Hubertus” vadászársaság ghisrodai vadászterületén. A verseny eredménye: Rövidszőrű német vizslák: 1. Fritz v. der Heide, tenyésztő ifj. Holtz György Temesvár, Tulajdonos Drexler Géza Temesvár Ia díj 2. Fritz v. Heidemoor, tenyésztő Sütőry Jenő tanár. Tulajdonos Schön Ferenc Rékás, Ib díj. 3. Darling Vicky, tenyésztő Roxin dr. Temesvár, Tulajdonos Constantin Dumitru Nagyvárad Ia díj. 4. Hedda-Artemis, tenyésztő Engelberger Ferenc, Tulajdonos Biicher Ferenc Lugos. Ib díj. 5. Dora v. Jägerheim, tenyésztő Duschek Gyula, Tulajdonos Engelberger Ferenc Temesvár IIIa díj. 6. Ary v. Rohatin, tenyésztő Basch Dező, Tulajdonos Dengl Ferenc Temesvár IIIb díj. Angol setterek: 7. Lea du Val noir, import. Tulajdonos Mosandrei Mihály, Campulung I. díj. 8. Jolly of Wisdom, import. Tulajdonos Mosandrei Mihály Campulung III. díj.

A lugosi munkakamara ideiglenes vezetőségének beiktatása. Lugoson hivatalába iktatták a munkakamara kirendeltségének ideiglenes vezetőségét. A beiktatást Bottez Gheorghe munkaügyi vezérfelügyelő végezte. A temesvári munkakamara részéről Popoviciu Ion főtitkár volt jelen. A lugosi hatóságokat Barbu Bujor szubprefektus, Jucu dr. alpolgármester, Morariu dr. betegpénztári igazgatófőorvos és Popescu Grigore kereskedelmi és iparkamara elnök képviselték.

Uj tánckurzus kezdődik

október 13-én a „Begovits”-féle tánciskolában

L. Plița Libertății 4

A közjó kormányát sürgeti a francia frontharcos szervezet

Pichot, a legnagyobb franciaországi frontharcos szervezet elnöke az egyik párisi lapban cikket írt, amelyben a közjó kormányának megalakítását sürgeti.

Rámutat arra, hogy a jelenlegi parlament munkaképtelen, a kormány nem képes megoldani a politikai és gazdasági nehézségeket, a francia pénz értéke egyre alább száll és az óriási

adóknak a felét államadósságok fizetésére kell fordítani. A frontharcos szervezet

politikai pártokon felül álló férfiakkal

tervet dolgoztatott ki a helyzet megoldására, amelyre azonban a jelenlegi kormány képtelen és éppen ezért szükséges Franciaország érdekében a közjó kormányának mielőbbi megalakulása.

Földön fekvő irodalom

A józsefvárosi piac tévéjén a Bega felé haladó utcában van a vásár, Szegényes holmi, raknak ott le a földre szegény emberek, akiknek más szegény emberek a vásárlói. Kapni ott cipőtől késig, szűrőtől kalapig, fehérneműtől kalapáig mindent, amire az életben szüksége van. Jómódu emberek levetett és elvetett holmijait árúsítják ott. Nem lehet elképzelni azt a közhatalmat, amely elvetett holmijait árúsítja. Kell kalcsonni? Van. Kell butor? Van. Kell irodalom? Van.

Állapodjunk meg az irodalomnál, amely itt a szó szoros értelmében földön fekvő. Némely árus előtt rozsdás szárszámok, vagy konyhaedények között hevernek könyvek és képes folyóiratok. De van itt egy-két olyan eladó is, aki kizárólag az irodalomra specializálta magát. Ennél nincsen más cikk. Szépen kirakva békésen egymás mellé fekszenek román, magyar, német, szlovák, szerb, orosz nyelvű könyvek. Elvéve akad közté francia, olasz és angol is. Az árus ezekről azt se tudja, miről szólnak és kik a szerzői. Nem is érdekli. Baniért vásárolta azokat abban a reményben, hogy majd csak megveszi tőle azokat valaki. Ceupa ócska, rojtos

szélű, tépett, sokat lapozott könyv a legtöbbje. Akad azonban közté diszkótűs is. Valamikor boldogan élő tisztviselők, jól kereső polgárok könyves polcait ékesítették. De jött a nélkülözés ideje és sok más egyéssel együtt ezektől is megváltak, mert kellett a pénz kenyérré, esetleg orvosságra. Most potom pénzen kaphatók. Régi, elnyűtt képekkel, tarkított folyóiratok garmadában hevernek. Színházi élet emrével unatkozik a ponyván. Színdarabok ábrázoló ragyogó fedelük kacerán kelleti magát. Darabja egy lei, aki sokallja, annak két darab is kapható egy leier. Kinek kell? Senkinek. Egyáltalában gyenge dolog az ócskapiácson földre terített irodalmat árúsítani. Akár a sovány árus is odafekhetik a földre könyveit és füzetit közé. Nem igen zavarja senki. Nem kell senkinek a szellemi táplálék. Ötven lépéssel odább azonban már nagy kereslet mutatkozik a testi táplálék iránt. Vesznek itt az emberek káposztát, tököt, krumplit, paprikát, reket és egyéb ennyit. Hej, ezekre is csak szűköskén jut. Hogyan jutna hát a földre fektetett irodalomra?

Andorás

— AZ IPARI SZINDIKÁTUS az összes munkaadókat értesíti, hogy tanoncaikat legkésőbb október 14-ig okvetlenül irassák be a tanoncskolába, mert ellen esetben súlyos büntetésnek teszik ki magukat.

— HAZASSÁGOK Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságukat: Sandulescu Teodor postatisztviselő és Vasiliu Paulina, Goldstein Márton szabó s Klauber Magdolna, Glück Antal pék és Lehoczky Erzsébet, Chomet Chiva telefonszerelő és Serban Helena, Neghin Teofil asztalos és Peichi Euselie.

— UJRA MŰKÖDIK A LASII BANDITA. Suhan, a lasi környéken jölsimert bandita, ismét életjelt adott magáról. A bandita két társával együtt megtámadta a dohányjövődék egyik gépkocsiját és a benne ülő tisztviselőtől 140.000 leit rabolt el.

— A JAPÁNOK IS DÖNTŐ ROHAMRA KÉSZÜLNEK. A hongkongi lapok jelentése szerint a japánok döntő rohamot készítenek elő Délkína ellen, amelyre már minden előkészületet megtettek. Ma, vagy holnap tizenhét hajó érkezik Hongkong alá, amely 35.000 japán katonát szállít az új hadművelet alátámasztására. A japán hivatalos körök cáfolják a kínai győzelmek híreit és különösen azt a kínai jelentést, amely két japán szárlóalj megsemmisítéséről szól.

Meglepetés! A SCALA-mozgó új filmje Szenzáció!

ZARAH LEANDER

világfilmje. Spanyol millióben, spanyol ének, tánc, zene, gyönyörű felvételek

LA HABANERA

Premier: Pénteken

Ma, szerdán és csütörtökön utoljára: „100 férfi és 1 leány”

gyében. Bucurestii jelentés szerint gyében. Bucurestii jelentés szerint ománia a nemzeti szolidaritás jegyében hamarosan négy ünnepet ül. Az első ilyen ünnep október 16. Ofelsége aról király születésnapja, a második pedig november 8. Mihai nagyvajda, önévnapja. Ezeket kívül ebben az esztendőben van huszadik évfordulója annak, hogy 1918 október 3-án Valda-Voevod Alexandru a budapesti parlamentben bejelentette az erélyi román nemzet függetlenségét és hogy 1918 december 1-én Gyulafehérvárott a román nemzetgyűlés kimondta rdélynek az okfrálysággal való egyeülését. Ezeket az évfordulókat ebben az esztendőben a szokottnál nagyobb nnepeleységgel ülik meg, hogy a emzeti szolidaritás minél hathatósan kidomborodjék.

— IDŐJÁRÁS. Tegnap igen szép, de és nap sugaras idő volt. A déli órákban kellemes meleg örvendzette meg az mbereket és csak estefelé kezdett el hűösödni. Délután négy órakor a hőméro nyekben husz fok melegét mutatott. gyannakor Bucurestiben huszonnégy okos volt a meleg. Várható időjárás ára: tulnyomóan derülés, délnyugati zél, a hőmérséklet emelkedik, a hegyvi- kén a köd lehetséges.

— A lengyel kereskedelmi miniszter budapesti látogatása. Bobkovszky lenyel kereskedelmi miniszter a feleséével, Moszcizky köztársasági elnök éányával repülőgépen Budapestre érkezett és tegnap délelőtti kihallgatáson elent meg Horthy Miklós kormányzó- nál. Bobkovszky tegnap délután meglátogatta Imrédy Béla miniszter- elnököt, a külügyminiszter helyettesét és a kereskedelmi minisztert. Bobkovszky pénteken repül vissza Varsóba.

— Uj magyar államtitkár. Budapestről jelentik, hogy Horthy kormányzó Törley Bálint képviselőt kereskedelmi államtitkárra nevezte ki.

— VÉGTEK KELL VETNI A BÉKÉS IAKOSSÁG LEGI MEGTÁMADÁSÁNAK. Newyorkból jelentik, hogy Woodring amerikai hadügyminiszter Oklahamban tartott beszédében annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy olyan egyezményeket kell létesíteni, melyek az egész világ békéjét biztosítják. Hangsúlyozta, elkövetkezett az ideje, amikor véget kell vetni annak, hogy békés polgári lakosságot repülőgépekről ledobott bombákkal pusztítsanak.

Feleltették másfél millió lelt pénzbírság fizetése alól. A Langer Margit tulajdonát képező, a Torontali-uton lévő sörégyárat még 1934-ben másfél millió lelt pénzbüntetéssel büntették forgalmi adó elvonása címén. A sörégyár a büntetési jegyzőkönyvet megtámadta a bíróságnál, a törvényszék jóváhagyta a büntetést, azonban az ítéletben lancelu-tanácsa az elsőfoku ítélet megváltoztatásával feleltette a céget a büntetés alól.

— ELFOGTAK EGY KÉJGYILKOST. A magyarországi Adony és Eresi között az országot mentén két hét előtt egy bokorban megtalálták Schiffmann Jenőné holttestét. Megállapították, hogy a szerencsétlen asszonyon kéjgyilkosságot követtek el. A tettest eddig hiába keresték. Tegnap Adony közelében négy szekér haladt, amelynek utasai kétségbeesett segítségkiáltásokra lettek figyelmesek. Leugráltak a kocsiokról és a kiáltás felé szaladtak. Látták, hogy egy férfi erőszakoskodik egy asszonnal. A férfi sikerült lefogni. Megkötötték és az adonyi ösödörségre szállították. Elmondotta, hogy Bodnár Márton napzsám és beismerte, hogy Schiffmann Jenőné ő gyilkolta meg.

— HALALOZÁSOK. Meghaltak: Urban Franciska született Fuchs ötvenegy éves. Popa David hatvennégy éves kereskedő. Özvegy Bolobita Anna született Crista ötvennégy éves. Mánya Mária született Nagy ötvenkilenc éves. Grosz Cecilia ötvennégy éves.

— A Patronázs Egyesület leikes munkája a fiatalság megmentése érdekében. A Patronázs Egyesület — amelynek Marta Alexandru dr. kfrályi helytartó nagy pártfogója és előmozdítója — Dumitrescu Emil ítéletből főelnök elnöklete alatt közgyűlést tartott. Bain Lázár nyugalmazott rendőrfelügyelő, egyesületi főtitkár terjedelmes jelentésben beszámolt az egyesület működéséről, amelynek célja a züllésnek kitétt fiatalság megmentése a társadalom számára. Az egyesület a Pop de Basesti- utcában otthont létesített, amelyben foglakozás nélküli fiatal emberek kosárlabdát és tászkészítést tanulnak, zenkifülván az egyesületnek kertje is, melyben az ifjakat kertészetre oktatják. Mindkét intézmény felavatása ebben a hónapban történik meg.

— MA ERKEZIK PÁRISBA A BELGA KIRÁLY ÉS A PIEMONTI HERCEG. Párisi jelentések szerint ma érkezik meg a francia fővárosba Lipót belga király, aki részletes édesatyjának, néhai Albert királynak emlékére emelt emlékmű leleplezésén. A belga királyt az anyakirályné és tizenegy éves kisleánya kísérik el. Ugyancsak ma érkezik a francia fővárosba az olasz trónörökös és felesége is, Lebrun köztársasági elnök villásreggelin látja vendégül a belga és az olasz vendégeket.

— Huszonnégy millióba kerül a belügyminisztérium új palotája. Bucurestiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a belügyminisztériumot új és méltó helyiségbe költözteti át. Erre a célra huszonnégy millió áll a belügyminisztérium rendelkezésére. Az új belügyminisztériumi palota négy hónap alatt készül el, ugyhogy abba tavaszra már be is költözhet a belügyminisztérium.

— ÖSSZEÜTKÖZÖTT KÉT BOMBAVETŐ REPÜLŐGÉP. Londoni jelentések szerint két angol bombavető repülőgép gyakorlatozás közben összeütközött. Mind a két gép lezuhant, három ember életét veszítette.

— NEMZETIEKKEL CIMBORAL-TAK — BÍRÓSÁG ELÉ KERÜLTEK. Barcelonai jelentés szerint tegnap kezdtek meg a marxista egység munkáspártja azon tagjainak perét tárgyalni, akik tavaly összekötésüket tartották fent a nemzetiekkel.

— MEGFOJTOTTA ÉS A FOLYÓBA DOBTA UJSZULOTT GYERMEKÉT. Bucurestiben kegyetlen gyermekgyilkosságot lepleztek le. A Dambovitából ujszülött gyermek holttestét fogták ki. A csecsemő nyakán drótnyomok voltak láthatók és valószínű, hogy az anya ezzel gyilkolta meg magzatát, utána pedig a folyóba dobta a holttestet. A rendőrség keresi az emberi mivoltából kivetkőzött anyát.

= Legujabb sport =

ELMARADNAK A ROMÁN-MAGYAR MÉRKŐZÉSEK

Budapesti jelentés szerint a Magyar Labdarugók Szövetsége tegnap este olyan értesítést kapott, hogy a szombatra és vasárnapra Bucurestiben tervezett román-magyar válogatott mérkőzések megrendezésének engedélyét visszavonták. Ennek következtében a magyar válogatott és tartalék válogatott csapat szombaton és vasárnap nem játszhatik Bucurestiben.

A Magyar Labdarugók Szövetsége a döntést tudomásul vette és ennek következtében asszonnal Budapestben rendezes bajnoki fordulóit bouyolitanak le, melyet decemberről hoznak előre.

ELEK-pensió

BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 9. Tel. 14-21-02

pendantja VIII., Rákóczi-ut 30. Tel. 33-20-12

Központi fekvésű, kényelmes utcai szobák, kitűnő ellátás, diétás is. Pénz 5 p-től.

— **A LEFOGLALT HÁZBÉRT NEM SZABAD A HÁZTULAJDONOSNAK KIADNI** A pénzügyigazgatóság közli, hogy a háztulajdonosok adóhátralékai miatt lefoglalt házbért nem szabad a háztulajdonosnak kiadni. A házbér lefoglalásáról értesített bérlők kötelesek a bért az adóhivatalnál befizetni és csak az erről szóló nyugtát adhatják át a háztulajdonosoknak. Azok a bérlők, akik ennek ellenére a lefoglalt házbért a háztulajdonosoknak adják át, végrehajtásnak és büntetésnek teszik ki magukat.

— **Elkészült az új Bega-híd.** Megírta a Déli Hírlap, hogy a dohánygyár melletti új vasbetonhíd teljesen elkészült és már lebontották körülötte az állványokat is. Most már teljes szépségében mutatkozik az új híd, amelyhez kétoldalt csak a kocsifeljártót kell megépíteni, ami az ősz folyamán megtörténik. A híd közelében jelenleg utászatonak dolgoznak, akik a vízből kiszedik a régi hidnak még ott levő faoszlopait.

— **A légvédelmi szolgálat önkéntesei.** Jelentettük, hogy a város önkéntes légvédelmi szolgálatot szervez, melyre a jelentkezéseket a városháza első emeletén lévő légvédelmi iroda fogad el. A jelentkezések már elkezdődtek és öröndetes módon gyarapszik azok száma, akik az önkéntes légvédelmi csapatokba beiratkoznak. A lakosság minden rétegéből akadnak jelentkezők. Rövidesen várják a tizen-négy éven túli fiúk és lányok jelentkezését is, akik szintén felvehetők a légvédelmi csapatba és ott szolgálatot teljesíthetnek. Jelentkezéseket a városháza első emeletén levő MONT-jelzésű — a légvédelmi ügyeket intéző — iroda fogad el.

— **VÁLTÓT HAMISÍTOTT FIVERE NEVÉRE.** Mazlin Stefan buzeui gazdálkodó mégyezzer leies váltót írt alá fivérének, Mazlin Traiannak. Később megdöbbentéssel tapasztalta, hogy 400.000 leit követelnek rajta. Kiderült, hogy az élelmes fivér a váltó összegének meghamisítása után ennyit vett fel Mazlin Stefan terhére.

— **AZ UTCÁN KIGYULLADT EGY VILLAMOS.** Teguap a fővárosban a 8. Iu. né-téren kigyulladt egy villamoskocsi. Az utasok között hatalmas pánik keletkezett, bár senki sem szenvedett sérüléseket. A tüzet hamarosan elfojtották.

— **Halálos autógázolás.** Ottescu, a bucaresti opera igazgatója, autóján Eloesti és Campina között Balcoi faluban elgázolt egy földművest, aki szörnyet halt. Az operaigazgatót letartóztatták.

— **ELLOPTAK A HAJÓN LAWRENCE TIBBETI FELESEGÉNEK ÉKSZERREIT.** Sanfranciskóból jelentik: A „Monterey” óceánjáróhajó, amely uton volt Ausztráliából Kalifornia felé, feltörték Lawrence Tibbettnek, a világhírű baritonista filmsztárnak kabinját és elrabolták feleségének ékszeres táskáját, amelyből ötvenezer dollár értékű drágaság volt. A hajó kapitánya rádióon értesítette a rablásról a legközelebbi kikötő rendőrségét, ahonnan detektíveket kért a hajóra, de még mielőtt a „Monterey” ott kikötött volna, már megkerült az ékszer-tolvaj. A hajó kuktája bevallotta, hogy ő lopta el az ékszereket és elő is adta, de Tibbettnek megállapította, hogy az ékszereknek több mint a fele hiányzik. A tolvaj valószínűleg elrejtette a többi ékszert a hajón, amelyet most átkutatnak.

— **Végzetes szerelmi civódás.** Gyéren Kiss Juliánna tizenkilenc esztendő nő összeszólaikozott az udvarlójával és elkeseredésben erős köszódaoldatot ívott. A maró folyadék szétroncsolta gégejét és belső részeit. A szerencsétlen nő egy órai kínlás után meghalt.

— **NE JÁTSZZ A TÜZZEL...** Buzen megyében Albesti községben az egyik gazda gyermekét kukoricaszűtőre készülték és ecéből tüzet raktak. Nem vigyáztak azonban eléggé és a szikrák lángra lobbantották a közeli szalmakazlat. A tűz rohamosan terjedt és számos gazdasági épületen kívül 395 hektár termését elhamvasztotta.

— **VIHAR HATALMAS ÁRADÁST OKOZOTT.** Hollandia fölött borzalmas vihar pusztított és sok helyen megrongálta a Zuider-tó gátjait. Ennek következtében a tó vize több helyen áradást okozott. A holland hadügyminiszterium nemrég elrendelte, hogy a Zuider-tó víz-állását növeljék, aminek az volt a célja, hogy egy esetleges háború alkalmával a tó vizét kibocsássák és a határokon az előnyomuló ellenséget árvízzel megállítsák. Most a vihar csinálta meg az áradást, amit a háború esetén emberek akartak végezni.

— **Letartóztatott sikkasztó tisztviselő.** Bucuresti ugynevezett zöld városrészében a városházán nagyarányu hivatali sikkasztásnak jöttek a nyomára. Ezzel kapcsolatosan letartóztatták Ionescu Mircea és Ziliteanu Radu főtisztviselőket. A Capitala jelentése szerint még további letartóztatások várhatók.

— **MEGMERGEZTE MAGÁT A PRAGER TAGBLAIT FŐSZERKESZTŐJE ÉS FELESEGE.** Prágában Thona Rudolf dr., a Prager Tagblait főszerkesztője a feleségével együtt luminállal megmérgezte magát. Mindkettőt reménytelen állapotban kórházba vitték. A főszerkesztő busulevelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy a megváltozott viszonyok következtében német anyanyelvvel Csehszlovákiában a maga számára nem látja a jövőt biztosítottak.

— **Idegbaja miatt öngyilkos lett.** Nagyósz községben Kázer Miklós ötvenöt esztendős gazda felakasztotta magát és meghalt. Tettét nagyfokú idegbaja miatt követte el.

— **HUSZEVI BÖRTÖN UTAN PERUJITAST KÉRT.** A sanfranciskói törvénytörző husz esztendővel ezelőtt halálra ítélt egy Mooney nevű egyént, aki bombamerényletet követett el és ilyenképpen tíz személyt megölt, negyvenet pedig megsebesített. A halálos ítéletet később életfogytiglani börtönré változtatták át. Mooney mos perujrafelvételt kért, de a washingtoni legfőbb bíróság a kérelmét elutasította.

HOLNAPUTÁN lesz az Állami Sorsjáték IV. osztályának a húzása

Szélesztásra kerül

317.253.600 lei

Ujtsa meg MÉG MA sorsjegyét.

Ha elhanyagolta a sorsjegyvételt az előző osztályok alkalmával, most résztvehet a húzáson 250 vagy 400 lei ellenében.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

SPORTSEMÉNYEK

Összeállították a román válogatott labdarugó csapatot

Temesvárról Bürger és Reiter szerepelnek a legjobb tizenegyben

Bucurestiben a szövetség hosszú tanácskozás után kijelölte azt a válogatott csapatot, amely vasárnap Románia színeit képviseli Bucurestiben a magyar válogatottal szemben. A vasárnapi bajnoki forduló egyes mérkőzésein.

a kiküldött játékvezetők voltak a megfigyelők.

akik tegnap jelentést is tettek tapasztalataikról Luchido Octay szövetségi technikai szakértőnek. A szövetség ezek után a következő csapatot jelölte ki:

David, — Bürger, Albu, — Vintila, Juhász, Szaniszló — Orza, Reiter, Barátky, Bodoia, Bogdan.

A válogatott összeállításán — ame-

lyet nem kívánunk bírálni — minden esetre

meglátszik a temesvári játékosok formahanyatlása.

A Ripensia híres támadóinak nyomát sem látjuk a válogatottban még Bindea és Dobay sem jutottak szóhoz. Új temesvári játékos Reiter, a CAMT csatára, aki

ezuttal elősziben játszik a nemzeti válogatott csapatban.

Reiter teljesítményével a multkor román-bolgár tartalékválogatott mérkőzésen Ruszesukban nagyon meg voltak elégedve és nyilván ennek köszönheti a temesvári fiú, hogy helyet kapott az ország első tizenegyében.

A SZOMBATI ÉS VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK MIATT HALASZFAST SZENVED A BAJNOKSÁG

Szombaton, mint ismeretes, a román és magyar tartalékválogatottak játszanak Bucurestiben, vasárnap pedig a válogatottak. Ennek következtében a vasárnapi bajnoki forduló elmarad és október 23-án kerül lebonyolításra. Ezen a napon Temesvárotól derbi lesz, amennyiben a Ripensia és a Chinezul-Ilsa találkoznak egymással. Nagyon valószínű, hogy a vasárnapi kitűzött CAMT-CAO mérkőzést is elhalasztják, mert a munkátlé-

ték csapatából Reiter, a körösparti zöld-fehérektől pedig Juhász szerepel a válogatott csapatban.

A KAC nyerte a pontversenyt az ifjúsági atlétikai bajnokságokon

Az ifjúsági atlétikai bajnokságról szóló beszámolóinkban a pontversenyben első helyen a bucaresti Viforul Dacia, második helyen pedig a KAC szerepelt. Mint Kolozsvárról jelentik, ezt az eredményt később helyesbítették és megállapították, hogy a legtöbb győzelem kívül a legtöbb helyezést is a KAC érte el, tehát őt illeti a győzelem pálmája.

Somogyi Klára magyar állampolgárné lett.

Bucurestij jelentések szerint Somogyi Klára, a bánsági származású kitűnő teniszbajnoknő megszerezte a magyar állampolgárságot és így a jövőben magyar színekben indul.

Mozi

HANSI KNOTEK

az UFA egyik legszebb filmsztárja, mindentü belejátszotta magát a közönség szívébe, ahol filmjeit forgatták. Az idei szezonban legnagyobb szerepét A havasi gypár című filmben alakította.

MŰSOR:

Szerdán, október 12-én:
APOLLO: Saratoga (német film),
CAPITOL: Párisi kaland (angol film),
RIVOLI: A denevér (német film),
SCALA: Száz férfi, egy leány (angol film).

Rádió

SZERDA, OKTÓBER 12.

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizáslásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 16.30: Gramofonlemez. 16.45: Hírek. 16.55: Adás. 19: Időszaki anyagok. 19.17: Hírek. 20.05: Felolvasás. 20.20: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21.30: Serbescu zongoraművész hangversenyének közvetítése, amelynek műsora a következő: Andricu: Szvitt; Kismonáta, Jora: Zuzsu, Enescu: Toccata. 22.30: Operettlemez. 22.50: Hírek. 23.20: Operettlemez. Utána: Közvetítés németül és franciául. Utána: Közvetítés németül és franciául. Utána: Közvetítés németül és franciául. Utána: Közvetítés németül és franciául.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána: Ramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Hírek. 11.45: Felolvasások. 13.05: Hanglemez. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Allástalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákféltára. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Felolvasás. 19.10: Előadás versekből. 19.30: Cigányzene. 20.35: Hírek. 20.50: Hírek. 21: Rádió külgvi negyedórása. 21.15: Közvetítés a Városi Színházról. Vig ózregy, operett. 22.10: Hírek. 23.20: Hírek. 24.10: A rádió szalozzenekara. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 8.35: Előadás a faluól. 9.25: Táncelemez. 10: Cigányzene. BECS. 1: Déli zene. 3.15: Közvetítés Kölnből. 5: Könnyű zene. 7.20: Népzene. 10: Eneklemez. 11.30: Könnyű bécsi zene. 1: Hangverseny.

BELGRÁD. 1.45: Gramofon. 6.20: Szórákzóató zene. 9: Vidám óra. 11.15: Áriák.

VARSÓ. 12.25: Hanglemez. 3.30: Könnyű zene. 5.30: Hangverseny. 8: Lehármelődiák. 11: Kamarazene.

OSZTORTÓK, OKTÓBER 13.

BUCURESTI. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizáslásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés és rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15.20: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Időszaki anyagok. 19.17: Táncelemez. 20.10: Mandolin-zenekar. 20.35: Helta Aida énekel. 21: Hangverseny ismertetése. 21.15: Beethoven: Missa Solemnis. A filharmonikusok előadása az Athenaeumból. A Carmentenekkar közreműködésével. A szimfoniában: Hírek. 23: Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közvetítés.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Hírek. 11.45: Felolvasások. 13.05: Balalajka-zene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzenekar muzsikál. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Háztartási előadás. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Táncelemez. 18.30: Apró szíveség. Felolvasás. 19: A rádió szalozzenekara. 20: Gazdának. 20.15: Hírek. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése: 1. Május királynője. Pásztorjáték. 2. Pesti Kanavál. Tánccjáték. 21.10: Hírek. 22.05: Hírek. 23.20: Cigányzene. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 7: Hanglemez. 8: Orgonaszóló. 8.30: Népművészeti előadás. 9: Hírek. 9.25: Postászenekar.

BELGRÁD. 1: Gramofon. 6.30: Cigányzene. 9: Népdalok. 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.10: Hegedűszámok.

VARSÓ. 1: Déli műsor. 4.30: Könnyű zene. 10: Zlatko Balatovic jugoszláv zongoraművész.

BECS. 1: Közvetítés Münchenből. 3.10: Szórákzóató zene. 4.05: Gyermeknek. 7.40: A bécsi ősz, zeneképek.

KÖZGAZDASÁG

Az arany és bányavállalatok bankja

Az új kezdeményezés jelentősége

Románia területén a föld méhe sok kincsot rejtget, amelyeket eddig megfelelő módon nem aknáztak ki. Megállapítható hogy sok arany és ércbánya, amelyekben a középkorban szorgos munka folyt, most el van hagyatva, jóllehet

a modern eljárásokkal való javodalmazó kiaknázás lehetséges volna.

Mivel a jelenlegi körülmények között fontos gazdasági érdekek fűződnek ahhoz hogy az arany és ércbányászati minél jobban fejlődjék, a kormány elhatározta lépésre szánta magát ezen a téren. Az 1937-ben megalapított Nemzeti Arany és Fém-bányászati Hitelintézetet ugyanis a kormány most át alakítja és az

Arany és bányavállalatok bankja elnevezés alatt az addiginél tágabb keretek között fog működni.

Az új intézmény alaptőkéje háromszázmillió lei lesz, amely 600.000 darab egyenként ötszáz leies részvényből áll. A bank nemcsak hitelek nyújtásával foglalkozik, hanem a nemzeti bá-

nyászat, valamint a bányatermékek feldolgozása minden ágának fejlesztésével is. A mozgalom a Nemzeti Bank kezdeményezésére kezdődött, amelynek érdeke, hogy

a romániai aranytartalmok összege minél nagyobb legyen.

aminek leggyvszerűbb eszköze a helyi aranybányák termelésének fokozása. Az új bank kötvényeket bocsáthat ki és ezeket továbbá az osztalékot, valamint a bank egyéb kötelezettségeit az állam garantálja. Ezzel szemben a banknak a bányavállalatoknál fennálló követeléseit különféle előjogokkal ruházza fel a kormány.

Románia talajának kincsei nagyok, de azok kiaknázása

a mobil tőkében való hiány miatt nem történhetett megfelelő mértékben.

Az arany és bányavállalatok bankjának megalapítása, valamint az ezen bank rendelkezésére bocsátott tőkék és kedvezmények feltétlenül hozzájárulnak ahhoz, hogy a bányászat terén fellendülés következzen be.

A minisztérium rendelete értelmében:

A munkakamara kiadja a zsidó iparosok és munkások mester- és munkakönyvét

Miniszteri rendelkezés érkezett a munkügyi miniszteriumból 00972—1938. szám alatt az aradi munkakamaraéhoz. Az utóbbi időben vita tárgyát képezte az a kérdés, hogy a munkakamara

kiadhatja-e a zsidó vallású iparosoknak a szükséges képesítési iratokat

— mester- és munkakönyveket — tekintettel arra, hogy ezeknek az iparosoknak és munkásoknak állampolgársága tudvalevőleg felülvizsgálat alatt áll az ipari képesítésről szóló törvény értelmében viszont ilyen képesítési iratokkal csak román állampolgárok rendelkezhetnek. Több munkakamara arra az álláspontra helyezkedett, hogy a zsidó vallású iparosok és munkások képesítési iratait csak abban az esetben kaphatják meg.

ha igazolják, hogy jogerősen elnyerték a román állampolgárságot, vagyis eddigi román állampolgárságukat az illetékes bírói fórumok jóváhagyták.

A kérdés végleges tisztázása érdekében az aradi munkakamara az ügyben kérdést intézett a munkügyi miniszteriumhoz, amelynek válasza október 7-iki keltezéssel most érkezett Aradra. Ebben a miniszterium a következőket közli:

— A munkügyi miniszterium jogügyi osztálya a kérdés megvizsgálása után megállapította, hogy az állampolgárságok felülvizsgálatáról szóló törvény 12. szakasza értelmében azok

ban az esetekben, amikor a bírói fórumok elrendelik valamely zsidó vallású lakos állampolgárságának megsemmisítését, a törlés a vonatkozó közeg vagy város állampolgársági névsorból haladéktalanul megtörténik már az elsőfokú bírói ítélet alapján. Mindaddig azonban, amíg ilyen ítélet nem létezik és amíg az állampolgársági névjegyzékből a törlés meg nem történt.

a zsidó vallású lakosok változatlanul élvezik állampolgári jogaikat. — Így tehát — folytatta a miniszterium válasza — mindaddig, amíg az érdekelt zsidó vallású lakos esetében valamely bíróság nem mondta ki az állampolgárság megsemmisítését

a munkakamara nem utasíthatja el a szakmai képesítő iratok kiadását ennek a zsidó vallású lakosnak részére.

Ennek következtében a miniszterium utasítja a munkakamarák vezetését, hogy adják ki a szakmai képesítő iratokat — munka- és mesterkönyveket mindazon zsidó vallású lakosok részére,

akik az ipartörvényben megszabott feltételeknek megfelelnek, és akiknek részére a szakmai képesítőbizottságok egyébként már amugy is elrendelték a képesítő iratok kiadását.

Ezen miniszteri rendelet folyamánaképpen az összes zsidó iparosok munkakönyveit kiadják, amennyiben az illetőt nem törölték bírói ítélettel az állampolgárok jegyzékéből.

Szigoruan ellenőrzik a bélyegtörvény alkalmazását. A pénzügyminiszterium utasította a pénzügyi közegeket, hogy mindazon üzletknél, melyek jellegük-nél fogva kereskedelmi üzletek, köveleljék az előírt bélyegek és illetek lerovását. All ez különösen az egyes ügyfelek között létrejött kereskedelmi megállapodások illetekzetésére.

Megjelent az új buzaértékesítési rendelet. A hivatalos lapban megjelent az új buzaértékesítési rendelet, amely a minimális árat 38.000 leiben határozta meg és egyszersmind a kiviteli prémiumot 13.000 leire emelte. A 38.000 leies minimális ár a termelő vasuti állomástól történt feladáskor fizetendő.

Kedvezményes utazás az őszi szezonban. A vasuti vezérigazgatóság közlése szerint az őszi szezon folyamán a következő helyekre lehet ötven százalékos kedvezménnyel utazni: Azuga, Herkulesfürdő, Poiana Topului, Sinaia Alsó és Felső Breaza és Dornavatra. Több más helyre huszontöt százalékos kedvezményt engedélyeztek.

Borbélyinasok! be kell iratni a tanonciskolába. A tanonciskolák igazgatósága közli, hogy a borbély és fodrászinasoknak az iskolába való beiratásának határidejét október 15-ig meghosszabbították. Azokat a mestereket, akik ezen időpontig nem iratják be inasait az iskolába, megbüntetik.

Az irodák munkaideje és a vasárnapi munkaszünet. A munkügyi miniszterium elkészítette az irodák, vállalatok és üzletek munkaidejéről, valamint a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvények végrehajtási utasításait. A két végrehajtási utasítást véleményezés végett kiadták a gyáriparosok országos szövetségének, amelynek október 15-ig kell nyilatkoznia. Mindkét végrehajtási utasítást még ebben a hónapban életbeléptetik.

A BUCURESTII TŐZSDE hangulata általánosságban lanya. Az elmúlt hét árfolyamaival szemben visszaestek ugy a részvény, mint a kötvényárfolyamok. Az üzleti tevékenység szűk keretek között folyik. Az Argus jelentése szerint esch koronában 4,33 körül történtek kötések. A mai nappal kezd meg működését a gabonaeportörök központi eladási irodája, mely a esch korona árfolyamát 450 minimális áron határozta meg. A kompenzációs árfolyamok erősen emelkedtek, elsősorban azért, mert még a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek legnagyobb részét nem adták ki. A harminc százalékos kvóta bármely országból 1,205 leibe kerül egy angol fontért, a Blista Angliából 890—895 lei, a gyarmatokból 985 lei, bármely országból 980—985 lei. Örvendés tény, hogy az utóbbi időkben erős kereslet mutatkozik a romániai tengeri iránt. Átlagosan naponta 400—500 valutát adnak el szabad és nemes deviza ellenében.

November elsején lesz a négyévfél százalékos belső kölcshök sorsolása. November elsején sorsolják ki a négy és fél százalékos ugynevezett Inzestare kölcshök nyeresményeit. 9930 kötvényt 1200 lei, 40 kötvényt 100.000 lei, négy kötvényt 250.000 leies, két kötvényt 500.000 leies, két kötvényt 1.000.000 leies és egy kötvényt 3.000.000 leies nyeresménnyel húznak ki. A nyeresményeket, összesen 23.416.000 leit december elsején fizetik ki.

Hivatalos devizaárfolyamok, Egyiptomi font 690—700,35; holland forint 75,40—76,40; drachma 0,99—1,05, —1—1,07; német márká 38—39; belgas 23,67—24,01; pengő 25, 26,50—27; török font 82—83; angol font 683—688; olasz lira 7,172; orvög korona 33,81—34,36; esch korona 4,77—4,89; leva 1,24—1,30; palesztinai font 673,44—688,79; svájci frank 31,60—32,69; dinár 2,898—3,05; dollár 140,97—142,14. Az első árfolyam a vételt, a másik az eladást jelenti. Az árfolyamokban beutoglaltatik a 38 százalékos devizafelár

HARMINC SZAZALÉKOS VASUTI KEDVEZMÉNY AZ ELSŐRENDÜ SZÜKSÉGLETI CIKKEK SZÁMÁRA.

A hivatalos lapban minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amely az elsőrendü közszükségleti cikkek számára harminc százalékos vasuti fuvardíjkedvezményt biztosít. Elsőrendü közszükségleti cikkek számításnak a következők: Kenyér, buza, rozs és tengeriszit, mindenemű hus, hal, élő vagy vágott baromfi, élő vagy vágott juh; sertészsir, tej, joghurt, tejföl, vaj, turó, sajt és tojás, bab, lenese és borsó; közönséges és ugynevezett két paradicsom, burgonya, kalarábé, paprika, répa, celler, paszternák; káposzta, petrezselyem, paraj, tök; uborka; sóska, cseresznye, meggy, kajszin; barack; dinnye, szilva, alma, körte, szőlő, dió, mindenemű más hazai gyümölcs, szárított barack és szilva, oliva, citrom, rizs és tea, só, makaróni, cukor; napraforgóaj, ételolaj, olivaolaj és jég. Az új rendelkezés közvetlen folyamán a les azon cikkek olesőbódása, amelyeket a vasuton szállítottak eddig a Belsőágha.

TERMÉNYPIAC

A bászai gabonapiacra ugy a buza, mint a tengeri irányzata lanya és a kereslet is gyenge. A piaci árak a következők: buza 78 kiló, 380, tengeri 330, új tengeri októberi szállításra 230, novemberi szállításra 235, zab 430, új lenese 500, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 400, korpá 270, bászai repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. At új löheremag 20 lei, lucernamag 45 lei napraforgómag 480, tökmag 750 lei.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piața Badea Cârțan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grosz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piața Lahovari

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094 sz. miniszteri rendlet alapján apróhirdetési árak a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, elfümt személyek, túrdó-és gyógyhely hirdetések **szavankint egy lei.** Házasság a levelezés rovatban **szavankint öt lei,** minden más rovatban **szavankint kettő lei.** Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület Marsch-trafik, Piața Külli — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piața Dragulina 6 — Vittek-trafik, Bulevard Carol 54 — Galoczy-trafik, Strada Brătianu 15 a. Telefon 8-49

Alkalmazás

JÓL FŐZŐ

mindenes szakácsnő felvétetik. Cím a kiadóban.

BEJÁRÓ TAKARITÓNŐT

keresünk reggel fél 8-tól 11 óráig. IV. kerület, Str. Mircea Voda 1. (2599)

Lakás

Háromszobás

napos lakás a második emeleten november 1-re kiadó. E. K. Thomas, I. kerület, Str. I. G. Duca 8. (2395)

Ada-Kalehról R a h á t (szuliánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44.—, Különlegesség Lei 60.—. Lokum Lei 86.— árban, postán vagy vasuton prompt szállít

Matics Mihály Orșova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Adás-vétel

VADÁSZ-UHU

1 1/2 éves, eladó. Cím a kiadóban. (2570)

Uj modern ház

a tanítóképző mellett három parkettás szobával, előszobával, folyosóval, fürdőszobával, konyhával, élelmiszerkamrával és pincével, vízvezetékkel, villannyal, telefonnal, rádiófelszereléssel és a kapu automatikus felnyitására szolgáló berendezéssel, olcsón eladó. Információt: Kormánysek; épület, III. em. ajtó 1. (2424)

Állást keres

TISZTA MOSÓNÓ

nagy gyakorlatlalt házakat vállal. Cím a kiadóban. (2603)

URASÁGHOZ

állást keres házaspár, éves bizonyítványokkal rendelkeznek, a nő jól főző szakácsnő, a férfi szobainas. Külön-külön is mennének, azonnalra vagy október 15-re. Cím: Szászvári ház mesterné, IV. kerület, Str. I. G. Duca 23. (2602)

Dr. Wernerné

francia nyelviskolája megnyílt!

Különleges francia és német játékkurzus, délutáni tanfolyam és különórák fiúk és lányok részére. Naponta délután 3 órától 7-ig román-német ovoda.

★

Beiratkozások naponta d. e. 10-12-ig és d. u. 4-7-ig.

Timișoara III., Str. Treboniu Laureanu 3

Gazeta

Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Különléle

ELVESZETT

női karkötő óra, vasárnap este 9 órai színházi előadáson. Beesületes megtalálójára jutalom ellenében adja le Kerekes, Sacalazi autóbusz tulajdonosánál, vagy Gimpel-vendéglő IV. kerület. (2597)

Kölesön kapható

10.000-10 millióig 5-7 és fél százalékra bármilyen célokra 1-30 éves törlesztésre u. m. 10 holdas tanya eladó. Lehet 2-3 holdat átvenni a Belváros közelében az országot mentén. Iparvállalatnak, kerétszetnek megfelelő. Bővebb felvilágosítást ad: Credit-International, Timișoara, III. kerület, Strada Ciprian Porumbescu 31. szám, A katolikus templomig a 6-os villamossal. (2536)

FIGYELEM!

Nagytakarítás esetén, porszívógépet kölcsön adunk. Kontakt, I. kerület, Piața Libertatii. (2600)

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaerőktől támogatva.

N. MAGDÜ

román nyelv. és gyorsírótanár, Bucaresti és Timișoara városok volt első fordítója. Timișoara I. Piața Brătianu 2. szám (Krayerre) szemben)

Rádió

Philips, Körting, Hornyfon stb. telepes, autoakku. részére telep nélkü. és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részlettízítésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zombolya

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brătianu

Hirdessen a Déli Hírlapban

Téli menetrend

Érvényes 1938 október 2-től

Indulás Temesvárról D. Elena állomásra	Erkezés Temesvárra D. Elena állomásra
Aradra motorvonat	Aradról motorvonat
Aradra személyv. Nagyvárad Kolozsvár, Budapest ekszpressz	Aradról személyvonat Nagyváradtól
Aradra motorvonat	Aradról személyvonat
Aradra gyorsv. Nagyvárad, Budapestig gyorsvonat	Aradról személyvonat Nagyváradtól
Aradra motorvonat	Aradról motorvonat
Aradra szemv. Nagyváradig, Budapestig gyors	Aradról motorvonat
Aradra motorvonat	Aradról gyorsv. Nagyváradtól
Aradra szemv. Budapestig szemv. Nagyváradig	Aradról motorvonat Budapestről
Aradra motorvonat	Bucurestiről gyorsvonat
Bucurestire rapidvonat	Bucurestiről személyvonat
Bucurestire szimplonvonat	Bucurestiről szimplonvonat
Bucurestire személyvonat	Bucurestiről rapidvonat
Bucurestire gyorsvonat	Karánsebesről személyvonat
Karánsebesre motorvonat	Karánsebesről motorvonat
Karánsebesre motorvonat	Tufnuseverinről személyvonat
Karánsebesre személyvonat	Lugosról motorvonat
Tufnuseverinre személyvonat	Buziásról motorvonat
Lugosra motorvonat	Buziásról motorvonat
Buziásra motorvonat	Buziásról motorvonat
Buziásra motorvonat	Buziásról motorvonat
Buziásra motorvonat	Csanádról motorvonat
Csanádra motorvonat	Lovrinról motorvonat Zombolyáról
Csanádra motorvonat	Csanádról motorvonat
Csanádra személyvonat	Csanádról motorvonat
Lovrinra motorvonat Zombolyáig	Lovrinról Zombolyától motorvonat
Keresztesre motorvonat	Keresztesről személyvonat
Keresztesre motorvonat	Keresztesről motorvonat
Keresztesre személyvonat	Keresztesről motorvonat
Zombolyára személyvonat	Zombolyáról személyvonat
Zombolyára motorvonat	Zombolyáról személyvonat
Zombolyára személyvonat	Zombolyáról szimplonvonat
Zombolyára személyvonat	Zombolyáról személyvonat
Zombolyára személyvonat	Zombolyáról személyvonat
Zombolyára szimplonvonat	Liebling és Gyérről motorvonat
Jánosföldre motorvonat Zsebelyen át	Jánosföldről motorvonat
Jánosföld motorvonat	Jánosföldről motorvonat
Jánosföld motorvonat	Jánosföldről motorvonat
Jánosföldre motorvonat	Jánosföldről motorvonat
Jánosföldre motorvonat	Resicáról személyvonat Bázias, Versec és Oravicától
Resicára személyvonat és Oravicára, Versec, Belgrad	Resicáról motorvonat és Oravicától
Resicára motorvonat és Oravicára	Zsámról motorvonat Oravicán át
Zsámra motorvonat (Oravicán át)	Resicáról személyvonat Versec és Belgradról
Resicára személyvonat és Versec és Báziasra	Resicáról motorvonat
Resicára motorvonat és Oravicára	Radnáról motorvonat
Radnára motorvonat	Radnáról motorvonat
Radnára motorvonat	Radnáról motorvonat
Radnára motorvonat	Radnáról motorvonat
Radnára motorvonat	Gyarmatáról motorvonat
Gyarmatára motorvonat	Gyarmatáról motorvonat
Gyarmatára motorvonat	Sztamoráról motorvonat
Sztamorára motorvonat	Sztamoráról személyvonat Versec, Belgradról
Sztamorára motorvonat	Sztamoráról motorvonat
Sztamorára motorvonat Versecig	Sztamoráról motorvonat Versec, Belgradról
Sztamorára szemv. Versec, Belgrad	Valkányról személyvonat
Valkányra motorvonat	Valkányról motorvonat
Valkányra motorvonat	Valkányról motorvonat
Valkányra személyvonat	Valkányról motorvonat